

Pt. 3. 181. -5 Western, westerly. -6 Inner, interior. -7 Equal to, a match for. -m. 1 The individual soul. -2 Future time. -Comp. -अक्षम् (प्रत्यगाक्षम्) an inner organ. -आत्मन् m. (प्रत्यगात्मन्) the individual soul; कश्चिद्भीरः प्रत्यगात्मानमैक्षदावृत्तचक्षुरमृतत्वमिच्छन् Kath. 2. 1. 1. -आनन्द a. inwardly joyful. -आशापतिः (प्रत्यगाशापतिः) 'The lord of the western direction', an epithet of Varuna. -उदञ्च f. (प्रत्यगुदञ्च) the north-west. -चेतन a. 1 whose thoughts are turned upon himself. -2 intelligent. (-नः) 1 the supreme soul; the Puruṣa in the Sāṅkhya philosophy. -2 the soul. -दक्षिणतः (प्रत्यगदक्षिणतः) ind. towards the south-west. -दृश f. (प्रत्यगदृश) an inward glance, a glance directed inwards; स्वर्गिण सर्वतनुमनसि प्रतीतप्रत्यगदृशे भगवते बृहते नमस्ते Bhāg. 8. 3. 17. -धामन् a. internally illuminated. -पुष्पा Achyranthes aspera (Mar. आघाडा); Mātāṅga L. 11. 26. -प्रवण a. devoted to the individual soul. -मुख a. (प्रत्यङ्मुख) 1 facing the west; श्रियं प्रत्यङ्मुखो भुङ्क्ते Ms. 2. 52. -2 having the face averted. -रयाः (Pl.) (प्रत्यग्रयाः) N. of the Ahicohhatra country; L. D. B. -स्रोतस् (प्रत्यक्स्रोतस्) flowing towards the west; Malli. on Śi. 4. 66. (-f.) an epithet of the river Narmadā.

प्रत्यञ्चित a. Honoured, worshipped.

प्रत्यभिज्ञा 9 U. 1 To recognize; ततस्ते प्रत्यभिज्ञाय अर्जुनाय न्यवेदयन् Rām. 7. 33. 5. -2 To come to oneself, recover consciousness.

प्रत्यभिज्ञा 1 Knowing, recognition; सप्रत्यभिज्ञमिव मामवलोक्य Māl. 1. 25. -2 (Phil.) A particular type of knowledge; ननु केयं प्रत्यभिज्ञा नाम न तावदेकस्यातीतवर्तमानकालद्वयसम्बन्धविषयं प्रत्यक्षज्ञानं प्रत्यभिज्ञा, प्रत्यक्षज्ञानस्य वर्तमानमात्रार्थ-ग्राहित्वात् Vivaraṇaprameya-saṅgraha. -Comp. -दर्शनम् Mahēśvaraśāstra; a work on Śaiva philosophy.

प्रत्यभिज्ञानम् 1 Recognition; see the word अभिज्ञान also. -2 A token of recognition (in return); प्रत्यभिज्ञानरत्नं च रामायादर्शयत् कृती R. 12. 64.

प्रत्यभिज्ञात p. p. Recognised.

प्रत्यभिनिन्द P. 1 To greet in return. -2 To bid welcome.

प्रत्यभिभाषिन् a. Speaking to, addressing.

प्रत्यभिभूत p. p. Overcome, conquered.

प्रत्यभियुक्त p. p. Accused in return.

प्रत्यभियोगः A counter-charge, an accusation in return; कुर्यात् प्रत्यभियोगं च कलहे साहसेषु च Y. 2. 10.

प्रत्यभिलेख्यम् A counter-document.

प्रत्यभिवेद Caus. To salute or greet in return.

प्रत्यभिवादः, प्रत्यभिवादनम् Returning a salutation; यो न वेत्यभिवादस्य विप्रः प्रत्यभिवादनम् Ms. 2. 126.

प्रत्यभिस्कन्दनम् A counter-plaint or charge.

प्रत्यभ्युत्थानम् Rising from a seat through politeness.

प्रत्ययः 1 Conviction, settled belief; मूढः परप्रत्ययनेयबुद्धिः M. 1. 2; संजातप्रत्ययः Pt. 4. -2 Trust, reliance, faith, confidence; रक्षन् प्रत्ययमात्मनः Rām. 3. 9. 19; बलवदपि शिक्षितानामात्मन्यप्रत्ययं चेतः Ś. 1. 2; Ku. 6. 20; Śi. 18. 63; Bh. 3. 60; प्रत्ययार्थं हि लोकानामेवमेव मया कृतम् Abhiṣeka. 6. 29. -3 Conception, idea, notion, opinion. -4 Surety, certainty; प्रत्ययार्थं ततः सीता विवेश ज्वलन् तदा Rām. 7. 45. 7. -5 Knowledge, experience, cognition; स्थानप्रत्ययात् Ś. 7 'judging by the place'; so आकृतिप्रत्ययात् M. 1; Me. 8. -6 A cause, ground, means of action; स्वकर्म-प्रत्ययोल्लोकान् मत्वाऽर्जुनमब्रवीत् Mb. 13. 1. 77; अपेक्षते प्रत्ययसुतामं त्वाम् Ku. 3. 18. -7 Celebrity, fame, renown. -8 A termination, an affix or suffix; केवलं दधति कर्तृवाचिनः प्रत्ययानिह न जातु कर्मणि Śi. 14. 66. -9 An oath. -10 A dependant. -11 A usage, practice. -12 A hole. -13 Intellect, understanding (बुद्धि). -14 An assistant or associate. -15 An epithet of Viṣṇu; नामरूपे भगवती प्रत्यय-स्त्वमपाश्रयः Bhāg. 6. 19. 14. -16 (With Buddhists) A co-operating cause. -17 An instrument, a means of agency. -18 Religious contemplation. -19 A householder who keeps a sacred fire. -20 Function of the organs (इन्द्रियवृत्ति); सर्वेन्द्रियगुणद्रष्ट्रे सर्वप्रत्ययहेतवे Bhāg. 8. 3. 14. -Comp. -कारकः, -कारिन् a. producing assurance, convincing. (-णी) a seal, signet-ring.

प्रत्ययित a. 1 Relied upon, confided in. -2 Trusty, confidential. -3 Trustworthy; यत्तु लौकिकं वचनं तच्चेत् प्रत्ययितात् पुरुषात् इन्द्रियविषयं वा अवितथमेव तत् ŚB. on MS. 1. 1. 2.

प्रत्ययिन् a. 1 Relying upon, trusting, believing. -2 Trustworthy, confidential.

प्रत्यर्चनम् Returning a salutation.

प्रत्यर्थ 10 Ā. 1 To challenge (to combat), encounter, seek as an opponent; एते सीताद्रुहः संख्ये प्रत्यर्थयत् राघवम् Bk. 6. 25. -2 To make an enemy of.

प्रत्यर्थ a. Useful, expedient. -र्थम् 1 A reply, an answer. -2 Hostility, opposition. -ind. At every object, in every case. -वेदनः Of contrary sensitivity; Mātāṅga L. 11. 38.

प्रत्यर्थकः, प्रत्यर्थिकः An opponent; बहुप्रत्यर्थिकं ह्येतद्राज्यं नाम कुरुद्रह Mb. 15. 36. 12.

प्रत्यर्थिन् a. (-नी f.) Hostile, opposing, inimical to; नास्मि भवत्योरीश्वरनियोगप्रत्यर्थी V. 2. -2 Emulating. -3 Contradicting. -m. 1 An opponent, adversary, enemy. -2 A rival, equal, match; चन्द्रो मुखस्य प्रत्यर्थी. -3 (In law) A defendant; स धर्मस्थसखः शश्वदर्थिप्रत्यर्थिनां स्वयम् R. 17. 39; Ms. 8. 79; प्रत्यर्थिनोऽप्रतो लेख्यं यथावेदितमर्थिना Y. 2. 6. -4 An obstacle or impediment. -Comp. -भूत